

Gäller för: Verksamhet Ögonsjukvård

Giltig från: 2024-09-14

Innehållsansvar: Heléne Andersson, (helan75), Sektionsledare

Giltig till: 2026-09-05

Granskad av: Maryam Cyrus, (marcy), Vårdenhetschef

Godkänd av: Madeleine Zetterberg, (madan5), Överläkare/Professor

OPERATION 2 Åtgärder mot att material oavsiktligt kvarlämnas i samband med operation

Syfte

Säkerställa rutiner och åtgärder mot att materiel oavsiktligt kvarlämnas i samband med operation.

Med bakgrund av att Socialstyrelsens föreskrift SOSFS 1982:12 ersatts med Socialstyrelsens föreskrifter om Ledningssystem för kvalitet och patientsäkerhet i hälso- och sjukvården är det verksamhetens ledningssystem som skall innehålla rutiner som säkrar patienten från vårdskada i egenskap av att materiel oavsiktligt kvarlämnas i samband med operation.

För optimering av patientsäkerheten används även WHO:s checklista för säker kirurgi.

Arbetsbeskrivning

Kontroll före operation

Den instrumenterande alternativt uppdukande operationssjuksköterskan skall kontrollera att innehållet i instrumentgallret överensstämmer med instrument-förteckningen (finns i 2 st. sterila exemplar).

Operationssjuksköterskan kontrollerar att allt materiel är intakt och sterilt och överlämnar ett exemplar av instrumentförteckningen till osteril medarbetare för senare kontrollräkning. Kontrollräkningen skall ske utan

avbrott och tid skall avsättas för detta moment. Samma kontroller skall göras om ytterligare materiel tas upp under operationen.

Dukar, kompresser och tork

På operation 2 /Möln dal används omärkta kompresser eftersom snitten är så små att en kompress omöjligt kan lämnas kvar. Kompresserna är 7x10/5x5 cm, de får aldrig delas.

Instrument:

- skall kontrollräknas till antal enligt förteckningen
- skall inspekteras och funktionskontrolleras samt säkerställas att alla delar är på plats
- Suturenålar räknas till antalet och kvitto skall sparas i det sterila fältet för att underlätta kontrollräkningen.
- Pluggar, spetsar, irishakar och andra tillbehör till mikrokirurgi inspekteras och räknas på samma sätt.

Kontroll under operation

Den instrumenterande operationssjuksköterskan skall kontrollräkna allt materiel innan förslutning av ett håligt organ.

Operationssjuksköterskan skall alltid ges erforderlig tid till kontrollräkning samt överrapportering till kollega.

Avvikelse skall omedelbart rapporteras till ansvarig kirurg som beslutar om åtgärd.

Kontroll efter operation

Innan patienten lämnar operationssalen skall ansvarig operationssjuksköterska kontrollräkna allt materiel samt att de är intakta. Avvikelse skall omedelbart rapporteras till ansvarig operatör som beslutar om åtgärd.

Ansvarig operationssjuksköterska bekräftar att kontrollräkning är utförd och utan anmärkning genom att dokumentera och signera detta i operationsjournalen.

Särskilda observanda

Då materiel avsiktligt lämnats kvar skall detta noggrant dokumenteras i operationsjournalen. Det skall framgå vilken typ av materiel som avsiktligt kvarlämnats samt antal. Då materialet avlägsnas vid senare ingrepp skall det dokumenteras att det avlägsnats.

Osterila instrument som används på operationssalen till annat ändamål (till exempel peanger från anestesipersonal) skall vara tydligt märkta.

Avfall och tvätt skall finnas kvar på operationssalen till kontrollräkningen är genomförd.

Vid större antal instrument av samma sort till exempel peanger skall dessa vara i 5-tal för att underlätta kontrollräkningen.

På vissa operationsgaller finns peanger i ental och de kommer att vara kopparfärgade. (skall bytas ut under 2013) under tiden är de omärkta och utgör ett observandum då vi tar fram extrapeanger.

Ansvar

Instrumenterande/uppdukande operationssjuksköterska placerad på operation 2 ansvarar för att föreskrivna kontroller utförs.

Vårdenhetschefen ansvarar för att rutinen är känd

Verksamhetschefen ansvarar för att de rutiner och riktlinjer som verksamheten kräver finns tillgängliga och att verksamheten arbetar enligt SOSFS 2011:9.

Vårdenhetschef ansvarar för uppföljning av innehållet i rutinen.

Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från rutin rapporteras i MedControlPRO.

Kunskapsöversikt

Riksföreningen för operationssjukvård. Riksföreningen anser och rekommenderar om åtgärder mot att materiel oavsiktligt kvarlämnas i samband med operation (2012).

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Ögonsjukvård

Innehållsansvar: Heléne Andersson, (helan75), Sektionsledare

Granskad av: Maryam Cyrus, (marcy), Vårdenhetschef

Godkänd av: Madeleine Zetterberg, (madan5), Överläkare/Professor

Dokument-ID: SU9820-1156830909-124

Version: 8.0

Giltig från: 2024-09-14

Giltig till: 2026-09-05